

Helsinki 30.9.2013

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Professoriliiton lausunto korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmistelevan työryhmän muistioista

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Professoriliitolta lausuntoa korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmistelevan työryhmän muistioista. Professoriliitto esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Lausunnossaan liitto keskittyy yliopistoihin.

Keskeinen vaikutin työryhmän asettamiselle on ollut korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen. Tämä pyrkimys on hyväksyttävä. Muistiossa esitetään monia yliopistoja koskevia säännösmuutoksia. Erikoistumiskoulutuksen painoarvo yliopistojen toiminnassa nostettaisiin ainakin säännöstasolla samalle tasolle kuin alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot ja jatkotutkinnot. Tämä ei ole itsestään selvä tavoite. Yliopistojen sekä työ- ja elinkeinoelämän välistä hyödyllistä vuorovaikutusta voidaan edistää muunlaisiin ja kevyemmin järjestelyin.

Työryhmä näkee paljon vaivaa erikoistumiskoulutuksen sekä täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopisto-opetuksen välisen suhteen määrittelyssä. Täysin vakuuttava työryhmän muistio ei kuitenkaan tältä osin ole.

Muistiossa käsitellään melko perusteellisesti erikoistumiskoulutuksen tavoitteita ja vaikutuksia yksilön (lähinnä opiskelijan), korkeakoulujen ja työelämän näkökulmasta. Muistion lähtökohdat ovat tältä osin hyvin myönteiset. Myös erikoistumiskoulutukseen mahdollisesti liittyviä uhkakuvia voisi kuitenkin käsitellä.

Erikoistumiskoulutuksen opetuksen antajia eli suurelta osin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilökuntaa ei muistiossa juurikaan käsitellä. Tämä on selvä puute. Ainakin laajamittainen erikoistumiskoulutuksen käyttöönotto vaikuttaisi mitä ilmeisemmin yliopiston opettajien kelpoisuusvaatimuksiin, rekrytointiin, tehtäviin ja palvelussuhteen ehtoihin. Erikoistumiskoulutuksessa on kyse myös yliopistojen työmarkkinatoiminnasta henkilöstön osalta.

Erikoistumiskoulutuksen ensisijaisina rahoittajina olisivat työantajat ja koulutukseen osallistuvat henkilöt. Erikoistumiskoulutus olisi siis maksullista korkeakouluopetusta. Keskusjärjestö Akavan muistioon liittämässä lausumassa tässä nähdään perusteltuja ongelmia. Voisi ajatella, että yhteiskunta tarvitsee erikoistujia ja että koulutus tulisi rahoittaa kuten muukin yliopistokoulutus.

Muistion mukaan erikoistumiskoulutuksesta suoritettut opintopisteet on tarkoitus sisällyttää osaksi yliopistojen rahoitusmallia. Mikäli erikoistumiskoulutuksesta tulee mittasuhteiltaan muistiossa tavoiteltua, näin ilmeisesti tulee tehdä. Yliopistojen rahanjakomalli on kuitenkin ollut jatkuvan muutoksen kohteena. Mikäli rahanjakomalliin koko ajan tuodaan uusia elementtejä, voi siitä muodostua vaikeaselkoinen. Tämäkin tulee pitää mielessä.

Professoriliitto-Professorsförbundet

Maarit Valo
puheenjohtaja

Jorma Virkkala
toiminnanjohtaja